Голові спеціалізованої вченої
ради К 41.863.01 Одеського
регіонального інституту
державного управління
Національної академії
державного управління при
Президентові України
д.політ.наук., професору
М. М. Їжі

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата наук з державного управління, **Худоби Олександри Василівни** на дисертацію Лужецької Надії Анатоліївни на тему "Механізми реалізації державної політики протидії та запобігання наркоманії", подану до захисту в спеціалізовану вчену раду К 41.863.01 Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертації

Сучасні напрями державної політики з проблематики наркоманії в Україні ґрунтуються на міжнародних нормах і стандартах, однак соціально-економічні заходи, які проводять органи влади, суттєво не впливають на стабілізацію цього процесу. Низка прийнятих нормативно-правових актів на всіх адміністративних рівнях вказують на те, що питання ефективного впливу на зниження темпів поширення наркоманії в Україні вийшли за межі медичної галузі до державно-управлінської діяльності.

Основою проведених досліджень у сфері протидії наркоманії в Україні є здебільшого багатогалузевий підхід. Це зумовлено як новизною та різноаспектністю проблематики у сучасній науці, так і темпами поширення та масштабами цього захворювання.

Вчасно виявляти такі проблеми та знаходити шляхи їх вирішення покликані інституції державного управління, які формують і реалізують державну політику. Не зважаючи на формування основних заходів урядом країни, вирішення даної проблеми поширюється за межі державного сектору – воно охоплює недержавні організації, приватні структури, релігійні організації та інші структури громадянського суспільства.

Виконання завдань у сфері формування та реалізації державної політики, вдосконалення діючих та впровадження нових механізмів є важливими складовими державно-управлінських процесів. У своїй роботі

дисертантка Надія Лужецька запропонувала альтернативні механізми вирішення цієї проблеми, грунтуючись на міжнародному досвіді.

З огляду на це, дослідження питань удосконалення механізмів реалізації державної політики у сфері протидії наркоманії мають значний науковий і практичний інтерес. Відтак, актуальність обраної теми дисертаційного дослідження обумовлена, з одного боку, соціальними потребами, а з іншого – не дивлячись на наявність значної кількості досліджень з цієї проблематики, наявністю великого кола нерозв'язаних питань та появи нових аспектів у сфері вдосконалення державно-управлінських відносин. Ці аргументи є вагомими для позитивного висновку щодо актуальності дисертаційної роботи, який відповідає вимогам ВАК України.

Зв'язок дисертаційного дослідження з науковими програмами, планами, темами

Робота здійснювалася в межах виконання науково-дослідних робіт за комплексним науковим проектом: "Державне управління і місцеве самоврядування". А саме: науково-дослідної теми: "Сучасні підходи до використання ресурсного потенціалу регіонального управління" (номер державної реєстрації 0113U001740) протягом 2013 р., де автором як виконавцем було досліджено регіональні особливості виконання Стратегії Херсонської області щодо реалізації державної політики протидії та запобігання наркоманії. Науково-дослідної теми "Механізми горизонтальної взаємодії в системі публічного управління в умовах децентралізації влади" (номер державної реєстрації 0115U001261), де автором було розглянуто взаємодію органів влади при реалізації державної політики з протидії та запобігання наркоманії.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, та їх достовірність

Структура дисертації Н.А. Лужецької будується як логічний розвиток та деталізація теоретико-методологічних положень, їх обґрунтування шляхом аналізу, узагальнення значного за обсягом факторологічного матеріалу минулого та сучасного стану наркоманії в Україні та світі. У висновках до розділів відображені результати дослідження конкретних питань. Розділи роботи взаємопов'язані між собою. Найважливіші результати дослідження викладені у висновках дисертації.

Наукові положення, висновки та рекомендації, відображені у дисертації, авторка обґрунтовує на основі вибору вихідних позицій дослідження, логічного викладення матеріалу, опрацювання великої кількості літературних джерел та нормативно-правових актів.

Аналізуючи сутність політики щодо запобігання та протидії наркоманії, автор досліджує її базис, вивчає процеси, які мали місце в історії держави. Шляхом компаративного аналізу аргументує погляди на те чи інше явище, визначаючи принципи політики щодо наркоманії, вимоги, напрями, територіальні рівні її реалізації.

Достовірність результатів дослідження підтверджена їх апробацією на багатьох наукових і науково-практичних конференціях, Значна частина напрацювань уже впроваджені, що підтверджено відповідними довідками, виданими:

- Департаментом охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації (довідка про впровадження від 14.04.2017 No 01-15/795);
- Комунальним закладом Вінницький обласний наркологічний диспансер "Соціотерапія Вінницької обласної державної адміністрації" (довідка про впровадження від 18.04.2017 No 1/1-167)
- Херсонським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій (довідка про впровадження від 28.02.2017 No 01.19/32)
- Херсонським національно-технічним університетом спільно з Варненським економічним університетом в м. Варна (Болгарія) (Акт впровадження від 03.10.2016 No 137)

Основні положення та результати дослідження викладені у 22 наукових і навчально-методичних виданнях, з яких 5 – фахові., одна в зарубіжному виданні, та 14 праць апробаційного характеру.

На основі проведеного аналізу, а також теоретичних знань у сфері державного управління, глибокого розуміння особливостей реалізації механізмів реалізації державної політики протидії наркоманії в Україні, дисертантом сформульовано практичні рекомендації щодо удосконалення цих механізмів. Обґрунтованість запропонованих пропозицій та рекомендацій підтверджується змістом дисертаційного дослідження.

Наукове та практичне значення роботи

Значення одержаних результатів для теорії та практики державного управління визначається тим, що наукові здобутки дисертанта, зокрема в частині розвитку понятійно-термінологічного апарату, аналізу зарубіжного досвіду, особливостей механізмів забезпечення його розвитку в Україні складають методологічну базу для подальших наукових досліджень практичних можливостей запровадження рекомендацій щодо удосконалення механізмів протидії та запобігання наркоманії в Україні в

контексті світових трансформаційних процесів та проведення реформ в Україні у напрямі наближення до європейських стандартів.

Результати дисертації можуть бути використані центральними органами виконавчої влади, Національною академією державного управління при Президентові України та іншими вищими навчальними закладами, де здійснюється підготовка, спеціалізація та підвищення кваліфікації державних службовців.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам

Зміст автореферату відповідає змісту дисертації та не містить інформації, що не наведена у дисертаційній роботі. Дисертаційна робота Лужецької Н.А. разом із авторефератом та публікаціями, можуть бути охарактеризовані як цілісне і завершене, логічно обґрунтоване, виконане на належному теоретико-методологічному рівні дослідження.

Отже, представлена до захисту дисертаційна робота Лужецької Н.А. "Механізми реалізації державної політики протидії та запобігання наркоманії" є самостійним і оригінальним науковим дослідженням, яке містить раніше не захищені наукові положення, отримані автором нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління.

Загалом дисертація за своїм змістом та результатами відповідає паспорту спеціальності 25.00.02 – механізми державного управління за напрямами:

- теоретико-методологічні засади розроблення та функціонування механізмів державного управління: категорії, закономірності, принципи, методи, концепції, моделі, системи, класифікація;
- організаційний, правовий, ресурсний і інші види механізмів державного управління;
- державне регулювання розвитку країни, регіону, галузі; програми та механізми їх реалізації;
- результативність і ефективність функціонування суб'єктів і механізмів державного управління;
- механізми державного регулювання окремих галузей і сфер суспільного життя та їх удосконалення.

Основні положення, висновки і пропозиції, викладені в роботі, є результатом самостійної роботи автора, належно аргументовані, базуються на фундаментальних теоретичних працях провідних науковців, підтверджені статистичними й аналітичним матеріалами.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації

Загалом дисертаційне дослідження проведено на високому науково-теоретичному рівні. Відзначаючи позитивні сторони дисертаційного дослідження, водночас потрібно висловити окремі зауваження:

1. Автором проведено грунтовний аналіз понятійно-категорійного апарату у тексті дисертації, разом з тим доцільно було б уточнити авторський підхід до визначення певних категорій у тексті автореферату в частині "удосконалено".
2. У першому розділі дослідження автором акцентовано увагу на тому, що "наркоманія є одночасно проблемою соціальною, психологічною, медичною і правовою". Однак з висновків не зовсім зрозуміло, на якому аспекті автор найбільше зосереджує своє дослідження.
3. Не зовсім аргументованою у другому розділі є твердження автора про те, що громадські організації залишаються осторонь єдиної системної протидії наркоманії (с.8 автореферату), що спонукає до дискусії цього питання. У зв'язку цим доцільно було детальніше розглянути механізм взаємодії неурядового та урядового сектору з питань протидії наркоманії на різних рівнях управління.
4. Аналізуючи міжнародний досвід та моделі протидії наркоманії автор не розкрив чинники, які обумовили вибір Росії як країни, досвід якої треба вивчати.
5. У третьому розділі серед шляхів вдосконалення механізмів реалізації державної політики детально розглянуто питання профілактики як один з ефективних механізмів протидії наркоманії, проте у запропонованій автором моделі національної системи протидії та запобігання наркоманії, що зображено на рис.1 автореферату, цей напрям опущено.

Водночас висловлені зауваження та пропозиції мають в основному рекомендаційний характер і не знижують загальної високої оцінки наукового дослідження, яке в межах визначених мети та завдань є цілісним, ґрунтовним, завершеним дослідженням актуальної теоретичної та практичної проблеми державного управління.

Висновок про відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів

З огляду на актуальність, новизну, важливість одержаних автором наукових результатів, їх обґрунтованість і достовірність, а також практичну цінність сформульованих положень і висновків вважаємо, що дисертаційна робота Лужецької Надії Анатоліївни на тему "Механізми реалізації державної політики протидії та запобігання наркоманії" є завершеним науковим дослідженням, що виконано на актуальну тему. У дисертації запропоновано нове вирішення актуального наукового завдання у галузі "Державне управління", що полягає в обґрунтуванні підходів та розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів протидії та запобігання наркоманії в Україні, які можуть дути застосовані для реалізації державними службовцями нових функцій.

На підставі вищезазначеного можна зробити висновок, що дисертаційна робота "Механізми реалізації державної політики протидії та запобігання наркоманії" відповідає вимогам пункту 11 "Порядку присудження наукових ступенів", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 № 567, а її автор – Лужецька Надія Анатоліївна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:
Докторант кафедри регіонального
управління та місцевого самоврядування
Львівського регіонального
інституту державного управління
Національної академії державного
управління при Президентові України,
кандидат наук з державного управління О.В. Худоба

Вчений секретар
Львівського регіонального
інституту державного управління
Національної академії державного
управління при Президентові України
кандидат економічних наук, доцент К.М. Бліщук

4 квітня 2018 р.

Підпис засвідчую.
Пров. фах.
Зав. сектору
роботи з персоналом
«4» квітня 2018 р.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ * ЛЬВІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ * 23884645

СЕКТОР РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ